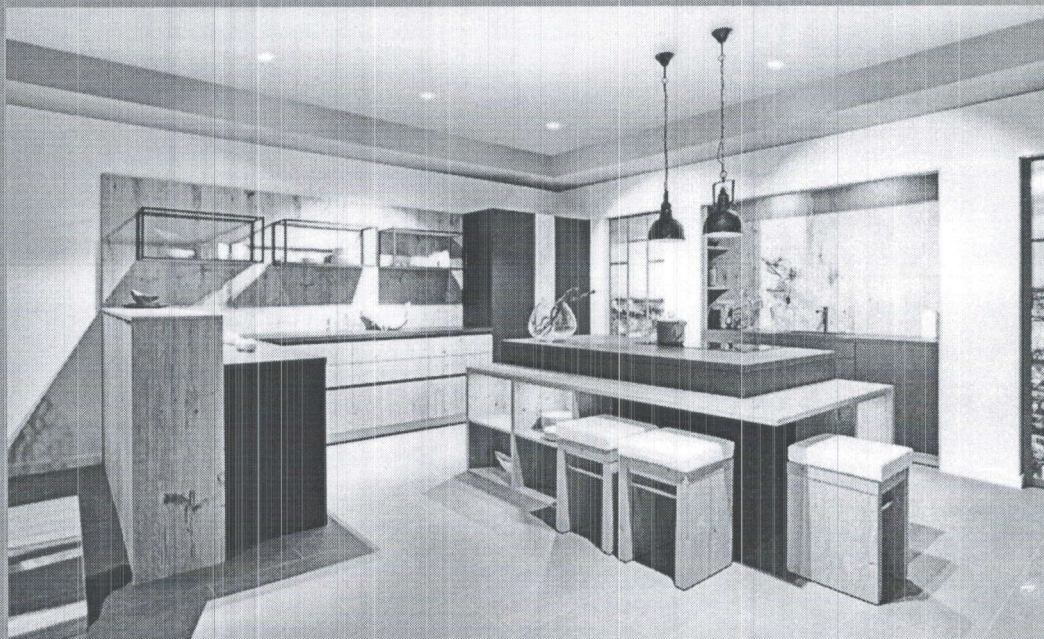
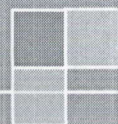

2023

ЗВІТ З УПРАВЛІННЯ 2023

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГРЕЙД-
ПЛЮС»

1. ВІДОМОСТІ ПРО ТОВАРИСТВО

1.1. Найменування та місцезнаходження, відомості щодо обов'язкового аудиту річної фінансової звітності

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГРЕЙД-ПЛЮС» створене шляхом заснування юридичної особи від 31 жовтня 2007 року, державну реєстрацію проведено Лубенською районною державною адміністрацією Полтавської області за № 15861020000000749.

Редакція статуту, чинна в періоді здійснення Контрольованих операцій та Операцій, визначених п. п. 140.5.5¹ ПКУ, затверджена рішенням учасника Товариства згідно Протоколу №02-2020 від 14 січня 2020 р.

Повне найменування Товариства українською мовою: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГРЕЙД-ПЛЮС».**

Скорочене найменування Товариства українською мовою:
ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС».

Повне найменування Товариства англійською мовою:
LIMITED LIABILITY COMPANY «GRADE-PLUS».

Скорочене найменування Товариства англійською мовою:
LLC «GRADE-PLUS».

Ідентифікаційний код: 35011042

Місцезнаходження юридичної особи:

37500, Україна, Полтавська область, м. Лубни, вул. П. Лубенського, буд. 39.

Дані про види економічної діяльності, згідно відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань:

- **31.02 Виробництво кухонних меблів (основний);**
- 31.01 Виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі;
- 31.09 Виробництво інших меблів;

➤ 46.47 Оптова торгівля меблями, килимами й освітлювальним приладдям;

➤ 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

➤ 77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів;

➤ 49.41 Вантажний автомобільний транспорт;

➤ 52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту.

1.2. Учасники Товариства і Статутний капітал

Учасниками Товариства в 2023 році являлися:

Учасник 1: Холод Едуард Володимирович, який є фізичною особою за законодавством України, що зареєстрований за адресою: Україна, 02350, місто Київ, проспект Петра Григоренка, будинок 15, квартира 40 – володів часткою в 50% статутного капіталу Товариства;

Учасник 2: Лисенко Олег Миколайович, який є фізичною особою за законодавством України, що зареєстрований за адресою: Україна, 03120, місто Київ, вулиця Драгоманова, будинок 12, квартира 10 – володів часткою в 50% статутного капіталу Товариства.

Зазначається, що Холод Едуард Володимирович також являвся засновником наступних юридичних осіб:

➤ ТОВ «ВЕСТА», ідентифікаційний код 32046727, частка участі – 50%;

➤ ТОВ «ГРЕЙД ЛТД», ідентифікаційний код 38139015, частка участі – 50%;

➤ БО «БФ "БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «ДОПОМАГАЙ ТА ПЕРЕМАГАЙ РАЗОМ З НАМИ», ідентифікаційний код 44948818;

Зазначається, що Лисенко Олег Миколайович також являвся засновником наступних юридичних осіб:

➤ ТОВ «ВЕСТА», ідентифікаційний код 32046727, частка участі – 50%;

- ТОВ «ГРЕЙД ЛТД», ідентифікаційний код 38139015, частка участі – 50%;
- БО «БФ "БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «ДОПОМАГАЙ ТА ПЕРЕМАГАЙ РАЗОМ З НАМИ», ідентифікаційний код 44948818;

Статутний капітал Товариства становив 207 067 200,00 (двісті сім мільйонів шістдесят сім тисяч двісті) гривень 00 копійок.

Кінцевими бенефіціарними власника ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» є:

Власник 1: Холод Едуард Володимирович, країна громадянства – Україна, частка бенефіціарного володіння – 50%, характер бенефіціарного володіння – прямий;

Власник 2: Лисенко Олег Миколайович, країна громадянства – Україна, частка бенефіціарного володіння – 50%, характер бенефіціарного володіння – прямий;

Враховуючи вищенаведені дані, Товариство не входило до групи інших компаній та не мало представництв на території інших держав.

1.3. Організаційна структура та склад активів Товариства

Середня чисельність працівників ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» у 2023 році становила 449 осіб (згідно даних статистичної звітності). Склад персоналу Товариства орієнтований на здійснення його основної діяльності – виробництво меблів, їх продаж – в т. ч. закордон, а також – управління бізнес-процесами ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС».

Згідно структури штату ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» представлена функціонуванням наступних відділів:

- Адміністрація;
- Бухгалтерія;
- Відділ контролю та якості;
- Відділ технічного обслуговування;

- ☞ Відділ з постачання;
- ☞ Проектно-конструкторський відділ;
- ☞ Відділ складської та транспортної логістики;
- ☞ Виробництво:
  - Форматно-розкрійна дільниця;
  - Кромкувальна дільниця;
  - Свердлильна дільниця;
  - МДФ дільниця.
- ☞ Дільниця пакування;
- ☞ Відділ транспортних перевезень;
- ☞ Відділ охорони.

Підприємство має відокремлений підрозділ - Київська філія,

представлена функціонуванням наступних відділів:

- ☞ Адміністрація;
- ☞ Відділ по роботі з персоналом;
- ☞ Бухгалтерія
- ☞ Служба охорони праці;
- ☞ Фінансово-економічний відділ;
- ☞ Відділ ЗЕД;
- ☞ Відділ матеріально-технічного забезпечення;
- ☞ Відділ збуту;
- ☞ Відділ продажу;
- ☞ Проектно-конструкторський відділ;
- ☞ Відділ дизайну;
- ☞ Планово-виробничий відділ;
- ☞ Відділ транспортних перевезень;

Підрозділ транспортної логістики:

- ☞ Відділ логістики;

- ⊕ Підрозділ складської логістики;
- Виробництво МДФ:
- ⊕ Ділянка форматного розкроювання МДФ;
- ⊕ Ділянка фрезерування МДФ;
- ⊕ Ділянка гнутих фасадів;
- ⊕ Ділянка шліфування МДФ;
- ⊕ Ділянка пресування плівки на МДФ;
- ⊕ Ділянка комплектування, пакування, маркування;
- ⊕ Дільниця патинування МДФ фасадів;
- Виробництво меблів:
- ⊕ Дільниця виробництва рамкових МДФ фасадів;
- ⊕ Дільниця форматного розкроювання ДСП;
- ⊕ Ділянка личкування ДСП;
- ⊕ Ділянка свердління ДСП;
- ⊕ Ділянка комплектування;
- ⊕ Ділянка пакування та відвантаження на скла.

Реалізація політики ціноутворення ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» покладена, переважно на адміністрацію Товариства. Стратегічні рішення щодо політики ціноутворення (вектори зовнішньоекономічної діяльності, суттєві зміни в ціноутворенні тощо) реалізуються через Дирекцію ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» із залученням начальників профільних відділів Товариства.

Згідно даних Балансу (Звіт про фінансовий стан), ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» станом на 31.12.2023 року мало в своєму розпорядженні необоротні активи, загальна залишкова вартість яких становить 69 554,0 тис. грн. та оборотні активи, загальна балансова вартість яких складає 378 775,0 тис. грн. В Таблиці №1.1 наведено структуру необоротних та оборотних активів Товариства.

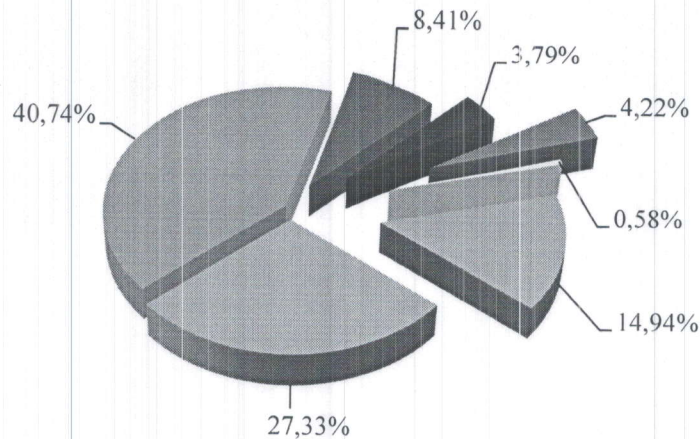
Таблиця №1.1 Структура активів ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС»

станом на 31.12.23 р.

Активи	Сума (тис.грн.)	Питома вага в загальній сумі
Необоротні активи	69 554,0	15,51%
Нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції	2 579,0	0,58%
Основні засоби	66 975,0	14,94%
Оборотні активи	378 775,0	84,49%
Запаси	122 508,0	27,33%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	182 663,0	40,74%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	37 689,0	8,41%
Гроші та їх еквіваленти	16 978,0	3,79%
Дебіторська заборгованість за виданими авансами, інша поточна дебіторська заборгованість, витрати майбутніх періодів та інші оборотні активи	18 937,0	4,22%
Разом	448 329,0	100,0%

Відображення часток окремих видів активів Товариства в їх загальному обсязі також наведено на Діаграмі 1.1.

**Діаграма 1.1 Структура активів ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС»
станом на 31.12.2023 р.**

- Нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції
- Основні засоби
- Запаси
- Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги
- Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом
- Гроші та їх еквіваленти
- Дебіторська заборгованість за виданими авансами, інша поточна дебіторська заборгованість, витрати майбутніх періодів та інші оборотні активи

За вищевказаними даними, необоротні та оборотні засоби складають частку в активах Товариства у розмірі 15,51% та 84,49% відповідно. Поряд з тим, з поміж необоротних активів найбільшу вартість становлять основні засоби, які представлені переважно вартістю машин та обладнання, транспортних засобів. Останнє обумовлюється тим, що ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС», здійснюючи діяльність з виробництва меблів та їх реалізації, потребує забезпечення матеріальними активами, які використовує у процесі здійснення виробничих процесів та діяльності загалом. В цілому, склад необоротних та оборотних засобів ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» орієнтований на реалізацію його основної діяльності – виробництво меблів та їх продаж.

Враховуючи спеціалізацію діяльності Товариства з виробництва та збуту меблів, господарські операції ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» пов'язуються з

накопиченням залишків переважно дебіторської заборгованості за продукція, товари, роботи, послуги – 40,74% та запасів – 27,33%. Іншу частину оборотних засобів складають дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом – 8,41%, гроші та їх еквіваленти – 7,39%. Дебіторська заборгованість за виданими авансами, інша поточна дебіторська заборгованість, витрати майбутніх періодів та інші оборотні активи сумарно склали – 4,22%.

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що для здійснення підприємницької діяльності Товариство має у власному розпорядженні широкий спектр необоротних активів, використовує значний обсяг матеріальних оборотних засобів. Застосування таких активів направлене, в переважній більшості, на здійснення його основної діяльності – виробництво меблів та їх продаж.

2. ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Опис діяльності, склад доходів та витрат Товариства

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» розпочало свою діяльність у 2007-му році – з виробництва та продажу меблів. Станом на 2023 рік ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» володіє двома меблевими фабриками, оснащеними сучасним високоточним обладнанням провідних європейських виробників Італії та Німеччини.

Фабрики включають в себе два цехи з виробництва корпусних меблів, цеху з виробництва фасадів МДФ, цех фарбування та патинування. Також компанія займається виробництвом радіусних фасадів і криволінійних деталей з МДФ. Гнуті деталі виготовляються в спеціальних гідравлічних об'ємних пресах. Обробка й облицювання криволінійних фасадів проводиться за допомогою п'ятикоординатне фрезерного центру і на об'ємному вакуумно-мембранному пресі. Цехи з виробництва корпусних меблів обладнані трьома виробничими лініями, до складу яких входять пилкові центри, свердлильно-

присадочні центри, високопродуктивні кромкооблицювальні верстати та інше обладнання. Загальна площа виробничих приміщень складає більше 9000 м², складських 14 000 м².

Товариством зосереджується у власних ресурсах повний виробничий цикл виготовлення меблів. ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» постійно оновлює і удосконалює технічну базу і виробничі ресурси та являється лідером ринку серійних кухонних меблів. Весь асортимент меблів виготовляється з матеріалів, які пройшли найсуворіший контроль екологічної безпеки і мають відповідні сертифікати. Товариство використовує матеріали провідних українських і зарубіжних виробників. Продукція випускається з використанням передових технологій і сучасного обладнання. На кожному етапі виробничого процесу працюють контролери якості. Процес упаковки готового виробу, перевірка на функціональність і комплектацію здійснюється під наглядом працівників ВТК. Задля збереження товарного вигляду продукції, всі меблі упаковуються в коробки з п'ятишарового картону, а кожен фасад має індивідуальну упаковку з поліетилену.

На базі сучасних фабрик, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» виробляє меблі для дому, кухонні меблі, різні види фасадів. Для задоволення всіх вимог та побажань клієнтів компанія виробляє понад 60 типів фрезовок для фасадів МДФ, використовуючи при цьому більше 170 кольорів плівок ПВХ, виробляє близько 40 видів комплектних і модульних систем, що складаються з 80 типорозмірів кухонних корпусів в 11 кольорах ДСП..

Товариство виготовляє більше 120 видів комплектних та модульних кухонь.

Фабрики ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» щоденно виготовляють:

- 5000 шт кухонних корпусів;
- 600 кв.м фасадів МДФ;
- 1000 шт рамочних фасадів;
- 300 кв. м патинованих фасадів.

Компанія «Грейд-Плюс» здійснює логістику своїх виробів безпосередньо на склад клієнта, при цьому упаковка для виробів може бути будь-якого стандарту та дизайнерської концепції, виходячи з потреб та запитів клієнта.

Орендовані офісні приміщення Київської філії ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» розміщені в м. Київ, вул. Клеманська, 5. Також Київська філія Товариства орендує виробничо-складські площі в Київській обл., с. Гоголів.

Крім того, основні виробничо-складські потужності Товариства (з незначною часткою офісних приміщень) знаходяться в Полтавській обл., м. Лубни.

Продукція, яка виробляється Товариством, представлена в трьох цінових категоріях: економ, середній, преміум, що дозволяє охопити більшу аудиторію кінцевого споживача. Компанія є виробником широкого спектру меблевої продукції:

- проектні кухні (кухонні корпуси, фасади, аксесуари);
- комплектні кухні та модульні системи;
- житлові меблі (вітальні, столи, тумби приліжкові, комоди, шафи);
- меблі для ванних кімнат;
- дитячі меблі.

Товариство підтверджує якість виготовленої продукції, надаючи гарантію 5 років.

Однією з основних спеціалізацій ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» є виробництво кухонних меблів.

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» зосереджує у власних ресурсах кваліфікований персонал, представлений спеціалістами з вищою освітою у сфері ведення бізнесу, адміністративного управління та обліку, виробництва меблів тощо. Персонал компанії систематично проходить навчання з підвищення кваліфікації на базі навчальних центрів провідних виробників обладнання.

На виробництві ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» впроваджена система ощадливого виробництва (Lean Manufacturing), орієнтована на оптимізацію процесів, мінімізацію втрат та покращення якості продукції.

Товариство має високотехнологічні виробничі потужності, представлені виробничими лініями ділянок форматного розкроювання МДФ; ділянок фрезерування МДФ; ділянок гнутих фасадів; ділянок шліфування МДФ; ділянок пресування плівки на МДФ; ділянок комплектування, пакування, маркування; дільниць патинування МДФ фасадів; дільниць виробництва рамкових МДФ фасадів; дільниць виробництва рамкових МДФ фасадів; дільниць форматного розкроювання ДСП; ділянок личкування ДСП; ділянок свердління ДСП; ділянок комплектування; ділянок пакування та відвантаження на склад. Переважна більшість технологічних процесів функціонування таких підрозділів є автоматизованою.

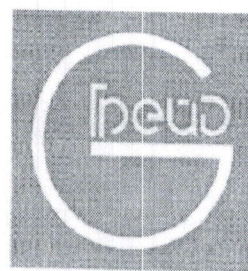
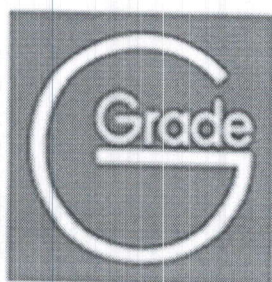
Також Товариством застосовуються і орендовані активи – переважно офісні, виробничо-складські приміщення та транспортні засоби.

Товариство приймає постійну участь у національних та міжнародних виставках профільної галузі (FUBE, Meble Polska), отримує дипломи та почесні грамоти щодо власної діяльності. Так в 2020 та 2021 році ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» нагороджено премією «Вибір Країни». Товариство є постійним членом Української Асоціації Меблевиків (УАМ).

На підприємстві застосовані:

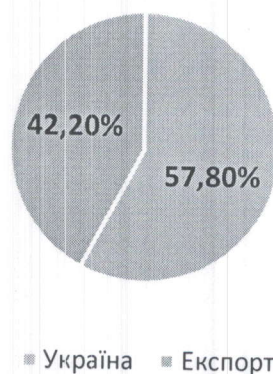
- міжнародна система менеджменту якості за стандартом ISO 9001:2015;
- незалежна лісова сертифікація (FSC).

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» реалізує свою продукцію під зареєстрованими торговими марками:

Зазначається, що 57,80% продукції ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» реалізується на внутрішньому ринку України, поряд з тим, 42,20% доходу від реалізації товару Товариства у 2023-му році забезпечувалось експортними поставками (діагр. 2).

Діаграма 2. Розподіл доходу ТОВ "Грейд-Плюс" між ринками збуту у 2023 році

Реалізація продукції компанії на внутрішньому ринку здійснюється через мережу гіпермаркетів ТОВ «Епіцентр К» (62 магазини) та ТОВ «Нова лінія 1» (14 магазинів). Географія покупців ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» на національному ринку охоплює всю територію України. Основні покупці проживають у Київській – 41%, Одеській – 10%, Дніпропетровській – 8%, Львівській – 8% та Вінницькій – 4% областях.

Основними «B2B» партнерами за кордоном є провідні європейські торговельні мережі. В цілому продукція постачається в понад 20 країн світу: Республіка Польща, Федеративна Республіка Німеччина, Республіка Болгарія, Республіка Хорватія, Словацька Республіка, Латвійська Республіка, Французька Республіка, Канада, Китайська Народна Республіка, Австралія,

Королівство Бельгія, Республіка Словенія, Республіка Чорногорія, Республіка Молдова, Угорська Народна Республіка, Чеська Республіка.

Товариство здійснює оптовий продаж меблів та не має власних торгових точок.

Наявність у складі активів Товариства парку транспортних засобів (як власних, так і орендованих), дає йому можливість здійснювати доставку меблів покупцям. Також для доставки продукції покупцям Товариство користується послугами підрядних транспортно-логістичних компаній. Відповідно, за більшістю операцій зі збуту власної продукції, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» організовується її доставка покупцям за власний рахунок. Географія доставки продукції ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» зосереджується як на національному ринку – всі регіони України, так і в напрямку міжнародних перевезень.

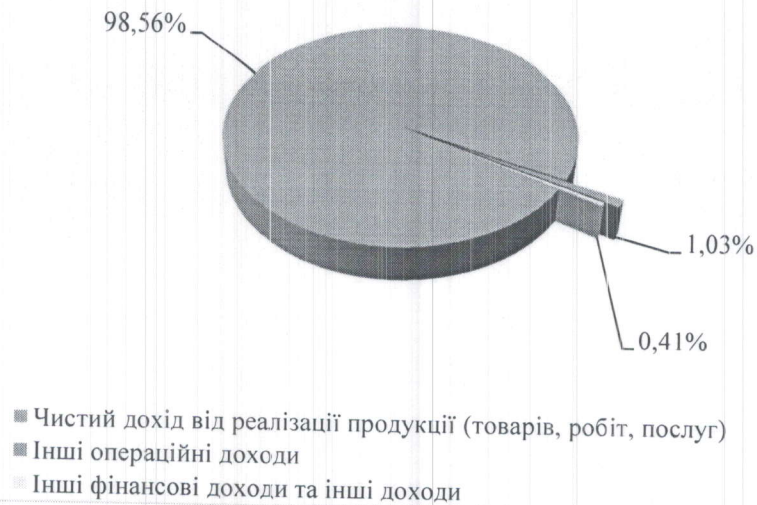
Товариство має кілька складських приміщень, основна частина яких є орендованими. Такі склади розміщуються в Полтавській обл., м. Лубни та Київській обл., с. Гоголів.

В Таблицях №2.1-№2.2, а також Діаграмах 2.1 та №2.2, наведено загальну структуру доходів та витрат Товариств.

Таблиця №2.1 Загальна структура доходів ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» за 2023 рік

Доходи	Сума (тис. грн.)	Питома вага в загальній сумі
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	663 859,0	98,56%
Інші операційні доходи	6 971,0	1,03%
Інші фінансові доходи та інші доходи	2 737,0	0,41%
Разом	673 567,0	100,00%

Діаграма 2.1. Загальна структура доходів ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» за 2023 рік

Відповідно вищевказаних даних, чистий дохід від реалізації становить більше 98% загального доходу Товариства. Інші операційні доходи складають 1,03%, інші фінансові доходи та інші доходи сумарно – лише 0,41% всіх доходів ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС». Згідно до наведених вище даних, у 2023 році Товариство отримувало суттєвий обсяг доходу саме від своєї основної діяльності – виробництво меблів та їх реалізація.

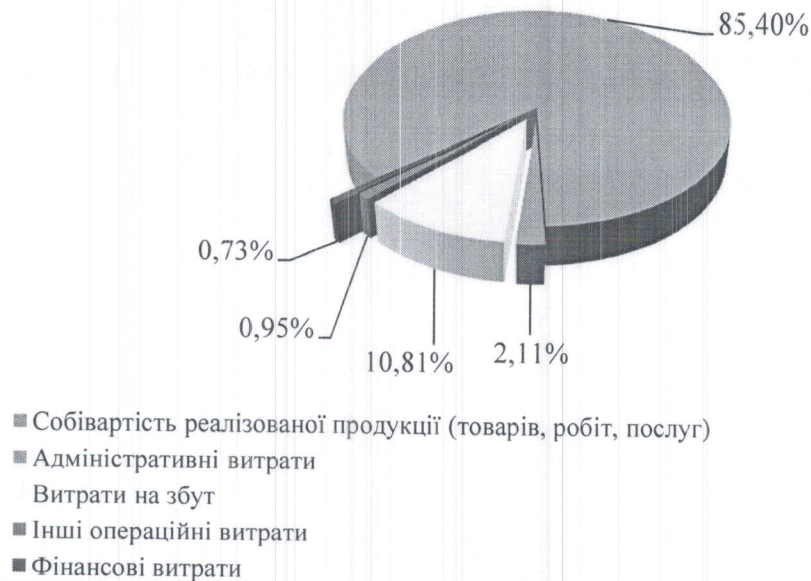
В Таблиці №2.2 та Діаграмі 2.2 наведено загальну структуру витрат ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» у 2023-му році.

Загальна структура витрат ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» за 2023 рік

(Таблиця №2.2)

Витрати	Сума (тис. грн.)	Питома вага в загальній сумі
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	502 408,0	85,40%
Адміністративні витрати	12 428,0	2,11%
Витрати на збут	63 608,0	10,81%
Інші операційні витрати	5 563,0	0,95%
Фінансові витрати	4 320,0	0,73%
Разом	588 327,0	100,00%

**Діаграма 2.2. Загальна структура витрат
ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» за 2023 рік**

Відповідно вищевказаних даних, основну частку в структурі витрат Товариства – 85,4%, складає собівартість реалізованої продукції, товарів та послуг, що формуються при здійсненні основної діяльності ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС». Витрати на збут, що також генеруються від основної діяльності Товариства – виробництво та реалізація меблів – складають 10,81% його загальних витрат. Інші операційні витрати складають 0,95%. Їх обсяг у 2023-му році формувався в переважно за рахунок втрат від операційної курсової різниці та «інших витрат операційної діяльності» – окрема категорія витрат за даними бухгалтерського обліку, що в основному пов'язувались із обслуговуванням діяльності Товариства з виробництва та збуту меблів. Інші фінансові витрати та інші витрати ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» сумарно складають 1,68% загальних витрат. В свою чергу, частка адміністративних витрат ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС», які формуються при забезпеченні управління діяльністю Товариства, становить 2,11% його загальних витрат.

Отже, за даними проведених досліджень щодо структури доходів і витрат Товариства визначено, що їх генерування здійснюється у переважній більшості від його основної діяльності – виробництво та збут меблів.

Враховуючи вищевикладене, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» у 2023-му році формувало власну стратегію розвитку у наступних напрямках:

- ✓ дослідження в меблевій галузі – для найбільш повного задоволення потреб галузі;
- ✓ розширення асортименту виробництва для покриття більшості сегментів меблевого ринку;
- ✓ постійний динамічний розвиток якості управління бізнес-процесами, організації і здійснення виробничого процесу – підтвердження їх рівня на найвищому міжнародному ступені;
- ✓ диверсифікація напрямків збуту товарної продукції – закріплення та утримання позицій на зовнішніх торгових ринках;
- ✓ підвищення кваліфікації персоналу, формування досвідченого кадрового резерву і т. д.

Основними завданнями для наведеної стратегії ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» визначалось забезпечення прибутковості його підприємницької діяльності та застосування перспективних шляхів сталого економічного розвитку.

2.2. Ведення зовнішньоекономічної діяльності

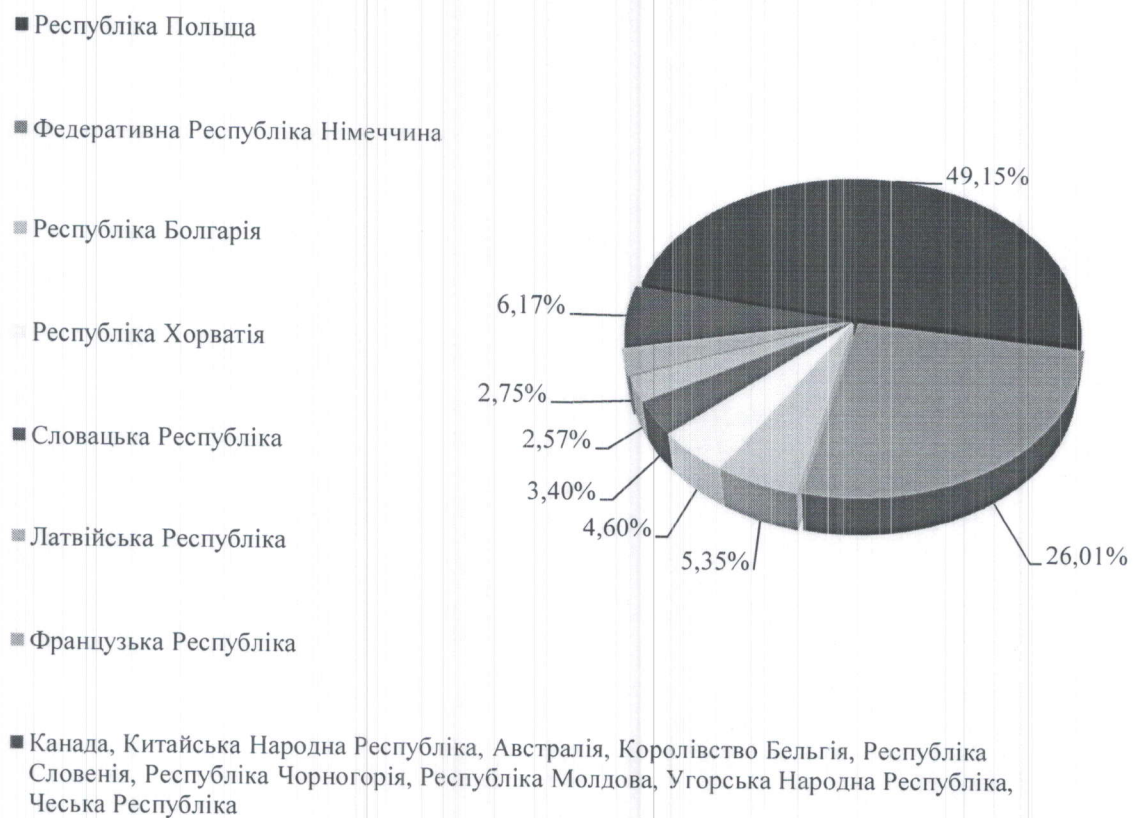
Здійснення ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» торгівлі на зовнішніх ринках обумовлювалось пошуком менеджменту Товариства додаткових ринків збуту товарної продукції, що являлись засобом диверсифікації і розширення векторів поставок товару, додатковим джерелом збільшення прибутковості господарської діяльності.

Зовнішньоекономічна діяльність ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» у 2023-му році полягала у здійсненні експорту товарної продукції власного виробництва та імпорту обладнання та матеріалів.

Діяльність ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» у 2023-му році мала кілька територіальних векторів експорту товарної продукції. Їх напрям визначався

укладенням угод з покупцями із таких країн як: Республіка Польща, Федеративна Республіка Німеччина, Республіка Болгарія, Республіка Хорватія, Словацька Республіка, Латвійська Республіка, Французька Республіка, Канада, Китайська Народна Республіка, Австралія, Королівство Бельгія, Республіка Словенія, Республіка Чорногорія, Республіка Молдова, Угорська Народна Республіка, Чеська Республіка. Структура вказаного експорту наведена в Діаграмі 2.3.

Діаграма 2.3. Структура експорту ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» в 2023 році

Відповідно вищенаведених даних, найбільша частка експорту товарів ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» припадала на Республіку Польща – 49,15%. Суттєвий обсяг експорту продукції Товариства здійснювався і до Федеративної Республіки Німеччини (26,01%). Експорт до інших країн як сумарно складав 24,84% поставок за контрактами зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС». Крім того, як зазначалось в попередніх розділах даного

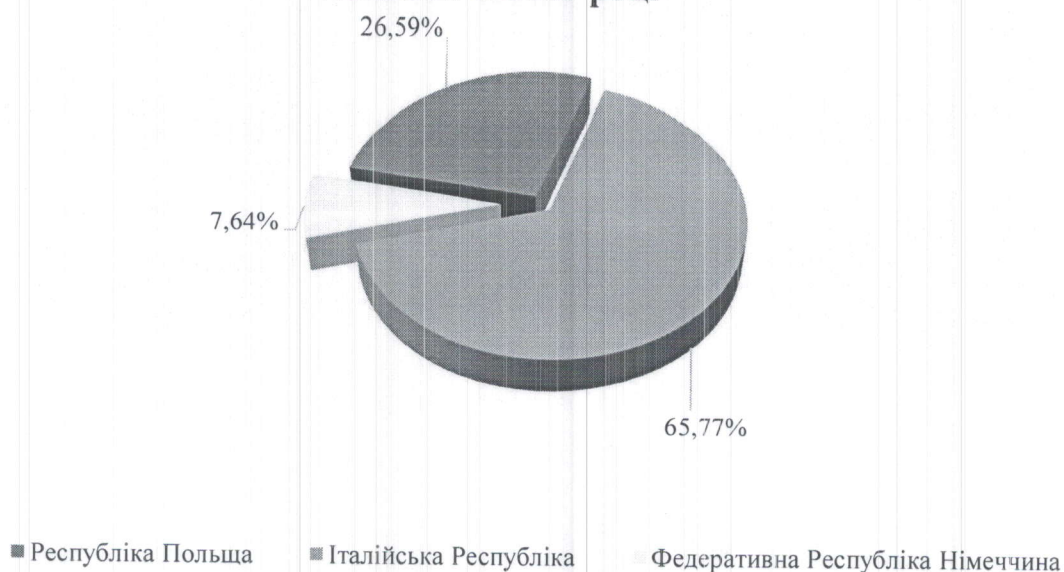
Звіту, експортний продаж забезпечував близько 42% загального доходу від реалізації основної продукції Товариства у вказаному періоді.

Зазначена диверсифікація експорту власної продукції сприяла мінімізації ризиків підприємницької діяльності ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» в порівнянні із зосередженням бізнесу виключно на національного споживача. Якість експортованого товару дозволила Товариству зайняти певні позиції рівня постачання до вищевказаних країн. Відповідно, в 2023-му році керівництвом ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» також переслідувалась стратегія закріплення вказаних позицій – збільшення обсягу постачання на місцевих ринках відповідних країн.

Здійснення ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» операцій імпорту в 2023 році визначалось укладенням угод з постачальниками із Республіки Польща, Італійської Республіки та Федеративної Республіки Німеччини щодо придбання обладнання (верстат та дизельгенератор) та матеріалів (Стрічка кромочна ПВХ). Так, частка придбання з-за кордону склала близько 0,33% від загального обсягу придбання ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» впродовж зазначеного періоду.

На Діаграмі 2.4 наведено загальну структуру імпорту ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» з метою підкреслення основних джерел постачання обладнання та матеріалів з-за кордону.

Діаграма 2.4. Структура імпорту ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» в 2023 році

Виходячи з даних Діаграми 2.4, переважаюча частка у загальному об'ємі придбання ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» у 2023 році здійснювалась з Італійської Республіки (65,77%). Також здійснювався імпорт з Республіки Польщі – 26,59%, Федеративної Республіки Німеччини – 7,64 %.

Отже, у наведеному періоді імпорتنі поставки ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» орієнтувались на постачальників з Європи та дозволяли розширити джерела постачання обладнання та матеріалів. Відповідно, в 2023 році Товариством переслідувалась стратегія розширення джерел придбання з-за кордону та, як наслідок – збільшення власного товарообігу та прибутковості господарської діяльності в цілому.

3. Виробництво та доставка

3.1 Монтаж та/або встановлення обладнання

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» здійснювався монтаж та встановлення обладнання в цілях виробництва меблів та виробів з дерева. Дані роботи проводились переважно штатними працівниками Товариства (залучались спеціалісти проектно-конструкторського відділу).

3.2 Обслуговування обладнання

З огляду на технологічність процесу виробництва меблів та виробів з дерева, організованого ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» – широкий спектр обладнання, яке застосовується – виконання робіт з обслуговування технологічних вузлів та агрегатів виробничих ліній являлось актуальним для здійснення на постійній основі як передумова безперебійності та безпеки діяльності

3.3 Придбання товарно-матеріальних цінностей

Для забезпечення виробництва меблів та виробів з дерева ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» здійснювалось придбання сировини – натурального дерева, ДСП, МДФ і т. ін. Постачання такої сировини проводилось як від Державних лісових господарств, так і від приватних підприємств.

3.4 Виробництво товарів

Виробництво меблів та виробів з дерева, зосереджувалось на виробничих потужностях ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС».

3.5 Складання товарів чи їх компонентів

Технологічний процес виготовлення меблів та виробів з дерева передбачає розподілення виробництва на окремі етапи – формування окремих компонентів (відокремлених частин) товару.

3.6 Пакування товару як окремого виробу

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС», зосереджуючи повне виробництво у складі власних активів, самостійно здійснювалось пакування товару як окремого виробу.

3.7 Контроль якості товарів

Контроль якості товарної продукції здійснюється ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» на кожному з етапів їх виробництва.

4. Маркетинг

4.1 Дизайн товарів

До розробки дизайну меблів та виробів з дерева, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» залучались спеціалісти відділу дизайну.

4.2 Здійснення стратегічного маркетингу

Вказана функція полягала у формуванні стратегії маркетингу та просування ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» товарів власного виробництва – меблів та виробів з дерева. З цією метою в штаті компанії передбачено штат відповідних спеціалістів під керівництвом начальника відділу збуту. Поряд з тим, в цілях реалізації продукції

5. Адміністрування

5.1 Підготовка та контроль за виконанням бюджету

Виробництво ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» меблів та виробів з дерева засноване на застосуванні технологічних процесів переробки відповідної сировини. Таким чином, з боку виробника/виконавця приділяється особлива увага прорахунку кожного етапу процесу виробництва, починаючи з поставки сировини та до відвантаження продукції покупцю в цілях забезпечення своєчасного формування необхідних матеріальних ресурсів, здійснення обслуговуючих заходів. В результаті таких розрахунків ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» складається детальний багаторівневий бюджет виробничого процесу.

5.2 Бухгалтерський облік

Неухильне та повне виконання договірних зобов'язань між ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» та Покупцями меблів та виробів з дерева передбачало ведення повноцінного, об'єктивного та своєчасного обліку розрахунків між ними, зокрема – обсягу відвантаженого товару, супутніх витрат тощо. Для забезпечення такого обліку кожна зі сторін використовувала власні ресурси: операційний персонал, програмні продукти і т. ін. Більше того, формування достовірних облікових даних є передумовою достовірності показників фінансової звітності.

5.3 Юридичний супровід

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» та Покупці меблів та виробів з дерева забезпечували необхідний юридичний супровід процесу постачання товарів за укладеними контрактами відповідно до прийнятих на себе зобов'язань з виконання умов таких контрактів. Жодна зі сторін не виступала єдиним організатором чи виконавцем відповідного юридичного супроводу та переслідувала при його здійсненні мету – відстоювання власних інтересів та забезпечення виконання контрактних зобов'язань.

5.4 Використання персоналу

Являючись виробником власної товарної продукції, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» здійснювалась концентрація трудових ресурсів переважно для забезпечення перебігу технологічних процесів з виготовлення готової продукції.

5.5 Навчання та/або професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації персоналу. Керівництво компанії постійно направляє свій персонал на навчання для підвищення кваліфікації на базі навчальних центрів провідних освітніх центрів.

6. Управління

Прийняття стратегічних рішень у сферах діяльності:

1) Виробництва меблів та виробів з дерева здійснювалось лише ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» – на суттєвому рівні як виробником.

2) Ціноутворення – цінова політика за досліджуваними операціями реалізовувалась лише Виробником виходячи з собівартості виробництва, окупності застосування обладнання, сировини та матеріалів тощо.

3) Закупівля (постачання) управління полягало у забезпеченні сировиною процесу виробництва меблів та виробів з дерева ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» – в цілях своєчасного виконання зобов'язань Товариства перед

Покупцями; та забезпеченні готовою продукцією Покупців (замовленні партій поставки товару на експорт) – в цілях виконання їх зобов'язань перед власними клієнтами.

4) Кадрова політика – управління здійснювалось кожною зі сторін досліджуваних операцій на суттєвому рівні по відношенню до власного персоналу

7. Інші функції

7.1 Отримання державних та/або муніципальних дозволів

Закупівля сировини, виробництво, транспортування з України є предметом державного контролю. Зокрема, сама реалізація за межі митної території України суб'єктами підприємницької діяльності допускається лише за наявності сертифіката про походження товару та сертифікату відповідності. Покупці в умовах таких операцій для подальшого збуту товару користувались сертифікатами, які забезпечувались ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС».

7.2 Заходи охорони праці

Процес виробництва меблів та виробів з дерева у зв'язку із застосуванням легкозаймистої сировини – деревини, машин та механізмів на технологічних лініях – має високий ступінь небезпеки та передбачає ґрунтовні заходи щодо забезпечення охорони праці персоналу, задіяного у виробництві.

7.3 Зберігання товару

Постачання ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» меблів та виробів з дерева для Покупців здійснювалось за контрактами, в умовах яких передбачались базиси поставки DAP, FCA та FOB. Відповідно, зберігання товару відбувалось на складі Продавця (ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС») до передачі перевізнику.

7.4 Утилізація відходів

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» здійснює утилізація відходів через сертифіковані підприємства.

7.5 Організація збуту товарів із залученням третіх осіб, які мають досвід відповідної роботи

Контрольовані операції та Операції, визначені п. п. 140.5.5¹ ПКУ, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» з експорту меблів та виробів з дерева для Покупців здійснювались без залучення третіх осіб, які мають досвід відповідної роботи.

7.6 Фізична охорона господарських об'єктів

З боку ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» організовувалась охорона виробничих об'єктів та складів, здійснювалась підтримка безпеки функціонування інших господарських об'єктів (офісних приміщень і т. д.) тощо. Покупцями меблів та виробів з дерева реалізувались заходи охорони в процесі доставки та збуту товарів.

8. Аналіз ризиків

Таблиця №4.3. Аналіз ризиків

Ризики	ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС»
I. ВНУТРІШНІ РИЗИКИ	
1. Ризик НДДКР	3
2. Виробничий ризик	3
3. Ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт	3
4. Інвестиційний ризик	2
5. Ризик виробництва продукції неналежної якості	2
6. Ризик заподіяння шкоди навколишньому середовищу	3
7. Підприємницький (комерційний) ризик	2
II. ЗОВНІШНІ РИЗИКИ	
1. Ризик безнадійної заборгованості	1
2. Ризик зміни ринкових цін на придбані товари внаслідок зміни економічної кон'юнктури, інших ринкових умов	1
3. Ризик знецінення товарних запасів, втрати ними споживчих якостей (складський ризик)	1
4. Ризики, пов'язані із втратою майна чи майнових прав	3
5. Ризики, пов'язані із зміною офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України	2
6. Ризики, пов'язані зі зміною процентних ставок	3
7. Кредитні ризики	2
8. Ризик зниження рівня попиту на товари (роботи, послуги)	2
Загальний обсяг балів	33

За даними проведеного дослідження здійснювалось переважно зосередження внутрішніх та зовнішніх ризиків.

Нижче наведено детальний опис ризиків, за даними Таблиці №.4.3, сформований у результаті їх дослідження.

I. ВНУТРІШНІ РИЗИКИ – пов’язуються з факторами, які виникають в ході безпосередньої діяльності суб’єкта господарювання та обумовлюють вплив на перебіг його бізнес-процесів через чинники негативного характеру, прямо не залежні від кон’юнктури та волатильності зовнішнього середовища функціонування такого суб’єкта.

1) Ризик науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт

Ризиками НДДКР є наслідки та результати, що мають негативний вплив на перебіг господарського процесу суб’єкта підприємницької діяльності, не виправдовують в повній мірі або частково очікування розробників тощо. Передусім, такі ризики позиціонуються з несенням додаткових витрат при застосуванні результату НДДКР, низькою окупністю або збитковістю впровадження такого результату тощо. Типові ризики НДДКР визначаються:

- ✓ негативним результатом – недосягненням мети розробки (дослідження) або присутністю ефекту, що не в змозі виправдати вкладення інвестора;
- ✓ відхиленням або недодержанням якісних параметрів продукції в результаті розробки (дослідження);
- ✓ неможливістю через технічні та, зокрема, технологічні ресурси інвестора (в тому числі рівень кваліфікації кадрів), впровадити у потокове виробництво результату НДДКР (нову продукцію або розширення якостей продукції налагодженого виробництва тощо);
- ✓ відсутністю технічних можливостей у споживачів для повноцінного використання результату НДДКР, який заплановано для товарного випуску та збуту;

✓ створенням негативного (шкідливого) впливу, зокрема, на навколишнє середовище, який не може бути цілком усунений на сучасному рівні розвитку науки і техніки.

Як правило, типові ризики НДДКР є характерними для виробника товарної продукції або учасника відповідних розробок (досліджень) – зокрема, інвестора. ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» здійснювались заходи вдосконалення технології виробництва продукції – меблів та виробів з дерева.

2) Виробничий ризик

Ймовірність збитків чи додаткових витрат, які пов'язані з перебоями чи зупинкою виробничих процесів, порушенням технології виконання операцій, низькою якістю сировини чи роботи персоналу тощо, є складовими виробничого ризику господарської діяльності. Також частиною виробничого ризику є і технічний ризик, що визначається ступенем організації виробництва, проведенням превентивних заходів (регулярної профілактики устаткування, заходів безпеки), необхідністю проведення поточного та капітального ремонту ресурсних потужностей. Результати впливу вказаних складових виробничого ризику, як правило, призводять до зростання собівартості виготовленої продукції, наданих послуг. Це, в свою чергу, знижує рентабельність господарської діяльності, обумовлює підвищення ціни товару, що реалізується. Крім того, виходячи з вищевикладеного, визначається вплив вказаного типу ризику саме на суб'єкта виробничої сфери.

3) Ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт

Ризик за даним розділом пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

Здійснення НДДКР є функцією виробника, технологічна складова якої в більшості пов'язується зі складністю організації потокового виробництва нової продукції.

Виробництво меблів та виробів з дерева в умовах здійснювалось безпосередньо ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС»: використовувались відповідні технологічні лінії, інші основні засоби та кваліфікований персонал; при цьому Товариством також проводилось доопрацювання та вдосконалення технології виробництва. Покупці меблів та виробів з дерева не приймали участі в розробках НДДКР та виробництві продукції.

Отже, ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення НДДКР, мав суттєвий вплив для діяльності ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС»

4) Інвестиційний ризик

Є відображенням прорахунків у реалізації інвестиційної політики. Як правило, являється наслідком незважених управлінських рішень щодо визначення певних напрямів розвитку пріоритетними та здійсненням фінансових вкладень у їх реалізацію. В кінцевому підсумку призводить до втрати повної суми вкладень або їх частини, генеруючи додаткові витрати, що, відповідно, знижують загальний рівень прибутковості господарської діяльності.

Зокрема, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» приймалися рішення щодо інвестування в модернізацію обладнання, розширення виробничих потужностей, в розвиток процесу збуту – зокрема – логістики, функціонування складських приміщень тощо. Такі заходи сприяли зростанню обсягів виробництва, генерували додатковий маржинальний дохід у сфері збуту тощо. Покупці меблів та виробів з дерева інвестиційні заходи безпосередньо щодо взаємовідносин за умовами контрактів, укладених з ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС».

5) Ризик виробництва продукції неналежної якості

Даний тип ризику обумовлюється недотриманням стандартів виробництва, господарської діяльності та пов'язується зі зниженням якісних характеристик товарної продукції, надання послуг неналежної якості (прострочення термінів, не відповідність стандартам готової продукції тощо).

Поставка меблів та виробів з дерева здійснювалась за визначеними в контрактах з Покупцями показниками якості. Здійснюючи виробництво, ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» проводилась перевірка готової продукції на відповідність вказаним у контрактах показникам якості Державних стандартів. Для такого виробництва застосовувались технології, за якими процес випуску готової продукції Товариства функціонує впродовж багатьох років.

Відповідно, ризик виробництва продукції неналежної якості мав середній вплив для ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» та був відсутнім для Покупців.

б) Ризик заподіяння шкоди навколишньому середовищу

Проявляється в існуванні факторів заподіяння шкоди оточуючому середовищу. Процес виробництва завжди пов'язується з певним ступенем негативного впливу на навколишнє середовище: розміщенням відходів (в т. ч. хімічних), викидами продуктів згоряння палива, можливістю техногенних аварій чи катастроф і т. ін. З огляду на це, законодавство кожної країни визначає зобов'язання для суб'єктів господарювання, що задіяні в генеруванні впливу на оточення за будь-яким з процесів створення та надходження товару до кінцевого споживача (виробництво, зберігання, збут і т. ін.). Такі зобов'язання зорієнтовані на здійснення заходів усунення (компенсації) негативного впливу на оточення, що, характерно, генерують для суб'єктів господарювання додаткові витрати.

Відповідно вищезазначеного, вплив ризику, що розглядається, приймався ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» на високому рівні

7) Підприємницький (комерційний) ризик

Пов'язується зі здійсненням неефективної цінової політики, прорахунків щодо стратегії виробництва, невиконання планів з реалізації продукції і т. ін. Обумовлюється виникненням передумов (загроз) втрати компанією частини своїх ресурсів (в т. ч. через появу додаткових витрат) та/або недоотриманням доходів у результаті проявів відповідних негативних чинників.

Комерційний ризик – це ризик, який в тому числі виникає в процесі реалізації товарів та надання послуг, вироблених або закуплених підприємством.

Комерційний ризик зумовлюється такими факторами як:

- ✓ відсутність власної ніші на ринку збуту;
- ✓ обмеження джерел інформації про ринкові показники та відсутність інструментів ефективного використання інформації;
- ✓ зниження обсягів реалізації продукції;
- ✓ не оптимальна організація товароруку;
- ✓ відсутність або не досконала організація маркетингових досліджень;
- ✓ не ефективне ціноутворення;
- ✓ втрата споживачів;
- ✓ незадовільне виконання контрагентом умов договору;
- ✓ незбалансованість попиту і пропозиції на ринку.

З огляду на вищевикладене, вплив комерційного ризику для ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» визначався на середньому рівні, для Покупців меблів та виробів з дерева вплив такого ризику приймався на мінімальному рівні.

II. ЗОВНІШНІ РИЗИКИ – обумовлюють негативний вплив на результати діяльності суб'єкта господарювання через чинники, які формуються середовищем його функціонування (конкурентна кон'юнктура, попит та пропозиція, стан економіки тощо) та не піддаються контролю з боку такого суб'єкта господарювання. Адже відносно їх впливу будь-яка компанія може здійснити лише компенсаційні заходи, а не усунути виникнення фактору ризику взагалі. Відповідно, заходи попередження вказаних ризиків (процедури контролю) являються ефективними лише відносно впливу їх факторів на суб'єкта господарювання та не призводять до усунення факту існування зазначеного зовнішнього впливу в цілому.

1) Ризик безнадійної заборгованості

Пов'язується з можливою несплатою або несвоєчасною сплатою заборгованості покупцем товару. Даний ризик стосується ситуації, коли покупець продукції, уклавши договір поставки і отримавши товар, стає нездатним або не бажає сплатити заборгованість продавцю. В більшості випадків обумовлюється погіршенням фінансового становища постійних покупців, а також – їх зловживанням платіжною дисципліною. Таким чином, найбільш чутливою до вказаного типу ризику є сфера торгівлі, позиції якої в більшій мірі належали Покупцям меблів, виробів з дерева.

ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС», як Виробник підпадало під вплив даного ризику в обмеженому обсязі.

2) Ризик зміни ринкових цін на придбані товари внаслідок зміни економічної кон'юнктури, інших ринкових умов

Негативні тенденції на ринку збуту меблів та виробів з дерева обумовлюють падіння рівня доходу від їх продажу. Як наслідок – скорочення прибутковості за результатами господарської діяльності виробників та дистриб'юторів відповідної товарної продукції. Найчастіше такий вплив визначається збільшенням конкуренції, зниженням попиту на товар, зміною, зокрема – зростанням очікувань та вимог споживачів до якості відповідної продукції і т. ін. Найбільш чутливою до такого впливу являється саме сфера дистрибуції товару. Адже його результатом, в першу чергу, є відсутність змоги господарського суб'єкта реалізувати свою продукцію взагалі, або за ціною, що дозволяє отримати запланований прибуток.

3) Ризик втрати майна або майнових прав

Вказаний тип ризику розглядається з точки зору ймовірної втрати дистриб'ютором та/або виробником права на майновий комплекс, який використовується для управління та безпосереднього здійснення процесу виробництва, продажу товарної продукції. Даний ризик більшою мірою залежить від позиціонування компанії на ринку відповідного сегменту,

складності (специфіки) бізнесу, можливості диверсифікації діяльності, стабільності ринковою кон'юнктури тощо.

Підкреслюється, що сфера торгівлі є більш мобільною з точки зору функціонування майнових комплексів, ніж процес виробництва. Останній потребує значних капіталовкладень в обладнання, забезпечення умов для випуску продукції тощо. В свою чергу, виробник на території України також працює в кризовому ринковому середовищі, оскільки застосований військовий стан внаслідок нападу РФ на територію України породжує економічну кризу, дисбалансує всі галузі економіки, поглинає більшість ресурсів ВВП та існує значний ризик втрати майна.

Концентрація активів здійснювалась саме ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС»: залучення майнового комплексу з виробничими лініями, складським господарством, адміністративним корпусом тощо. Ризики функціонування майнового комплексу Товариства визначались нестабільністю економічного середовища держави та застосованим військовим станом.

В свою чергу вплив ризику залежав від безперебійності функціонування майнового комплексу ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» та визначався можливістю втрати товарної продукції, здійсненням її неповної поставки чи в прострочені терміни тощо.

Враховуючи зазначені наведений тип ризику мав суттєвий вплив на діяльність ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС».

5) Ризики, пов'язані із зміною офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України

Валютні ризики пов'язуються зі зміною курсу національної валюти до іноземних валют, який встановлює НБУ. Виникають у разі значного коливання такого курсу, зокрема – в бік девальвації національної валюти, що скорочує рівень прибутку від продажу товару.

Вплив валюти визначався в кількох характерних напрямках – на експорті меблів та виробів з дерева та виручку від їх продажу. Вплив зміни курсу на

собівартість являється ключовим, оскільки від її рівня залежало формування ціни та обсяг маржинального доходу ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС». Відповідно, падіння курсу національної валюти обумовлювало удорожчання меблів та виробів з дерева, оскільки зростали витрати виробника на виробництво даних товарів. У значній мірі даний факт нівелював збільшення абсолютної суми надходжень у гривні від експортної виручки, внаслідок отримання платежів у вільноконвертованій валюті за вищим курсом.

В свою чергу, Покупцями меблів та виробів з дерева оплачувалась вартість поставлених товарів в Євро. Вплив валютного ризику в цьому випадку для Покупців не обумовлювався – реалізація такої товарної продукції власним клієнтам здійснювалась також у вільноконвертованій валюті.

Отже, вплив валютного ризику визначався для ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» на середньому рівні, а для Покупців вплив такого ризику був відсутнім.

б) Кредитні ризики

Зазначений тип ризику пов'язується з впливом взаємовідносин кредитування на безперерійність та результати діяльності господарського суб'єкта взагалі. Визначається критичним при втраті можливості позичальника своєчасно розраховуватись за власними зобов'язаннями з кредиторами.

Як зазначалось в попередніх розділах даного Звіту, станом на 31.12.2023 року ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» мало зобов'язання за позиковими коштами (щодо кредитів в національній валюті). Зазначений факт вказує на існування залежності Товариства від зовнішніх кредиторів, а отже спостерігається і наявність впливу кредитних ризиків на діяльність ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС».

Таким чином, вплив кредитних ризиків визначався для ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» на несуттєвому рівні.

7) Ризик зниження попиту на товари (роботи, послуги)

Даний ризик пов'язується з незатребуваністю товарної продукції – меблів та виробів з дерева, що призводить до падіння доходу від їх реалізації.

В наявності високого експортного попиту на кухонні меблі та вироби з дерева зацікавлені як їх Виробник, так і Покупці. Адже у разі зниження попиту на внутрішньому та міжнародному ринку Покупці формуватимуть менший обсяг замовлень. Більше того, сфера дистрибуції найпершою реагує на вплив такого ризику, але вона швидше і адаптується до його позитивних змін.

Таким чином, ризик зниження попиту мав середній вплив для ТОВ «ГРЕЙД-ПЛЮС» та низький для Покупців меблів та виробів з дерева.

Директор

ЕДУАРД Холод